

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 15ης Ιουνίου 2006 *

Στην υπόθεση C-255/04,

με αντικείμενο προσφυγή του άρθρου 226 ΕΚ λόγω παραβάσεως, η οποία ασκήθηκε στις 14 Ιουνίου 2004,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους A.-M. Rouchaud-Joët και E. Traversa, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Γαλλικής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενης από τους G. de Bergues και A. Hare,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, N. Colneric, J. N. Cunha Rodrigues, M. Pešič και E. Levits, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Poiares Maduro
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

κατόπιν της απόφασης που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την προσφυγή της, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ζητεί από το
Δικαστήριο να αναγνωρίσει ότι η Γαλλική Δημοκρατία,

- εξαρτώντας τη χορήγηση αδείας λειτουργίας πρακτορείου ευρέσεως εργασίας για καλλιτέχνες εγκατεστημένου εντός άλλου κράτους μέλους από το κριτήριο του ενδιαφέροντος που παρουσιάζει η δραστηριότητα του πρακτορείου από την άποψη των αναγκών των καλλιτεχνών για εξεύρεση εργασίας,

- επιβάλλοντας τεκμήριο μισθωτής εργασίας σε καλλιτέχνη ο οποίος έχει αναγνωρισθεί ως παρέχων υπηρεσίες εγκατεστημένος στο κράτος καταγωγής του, όπου παρέχει συνήθως ανάλογες υπηρεσίες,

παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 43 ΕΚ και 49 ΕΚ.

Το νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση

- 2 Εκτός από το ζήτημα της εφαρμογής του άρθρου 49 ΕΚ, η υπό κρίση υπόθεση θέτει ζητήματα αφορώντα την κοινοτική κανονιστική ρύθμιση στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης.
- 3 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και τις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και ενημερώθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕ 1997, L 28, σ. 1), όπως

τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1606/98 του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 1998 (ΕΕ L 209, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 1408/71), προβλέπει τα εξής:

«Ο παρών κανονισμός ισχύει για όλες τις νομοθεσίες που αφορούν τους ακόλουθους κλάδους κοινωνικής ασφάλισης:

- α) παροχές ασθένειας και μητρότητας·
- β) παροχές αναπηρίας, περιλαμβανομένων εκείνων που προορίζονται για τη διατήρηση ή βελτίωση της ικανότητας βιοπορισμού·
- γ) παροχές γήρατος·
- δ) παροχές επιζώντων·
- ε) παροχές εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών·
- στ) επιδόματα λόγω θανάτου·
- ζ) παροχές ανεργίας·
- η) οικογενειακές παροχές».

- 4 Το άρθρο 13, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού ορίζει τα εξής:

«[...] τα πρόσωπα για τα οποία ισχύει ο παρών κανονισμός υπόκεινται στη νομοθεσία ενός μόνου κράτους μέλους. Η νομοθεσία αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος τίτλου.»

- 5 Δυνάμει του άρθρου 14α, σημείο 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1408/71, «το πρόσωπο που ασκεί κανονικά μη μισθωτή δραστηριότητα στο έδαφος ενός κράτους μέλους και που πραγματοποιεί μια εργασία στο έδαφος ενός άλλου κράτους μέλους εξακολουθεί να υπόκειται στη νομοθεσία του πρώτου κράτους μέλους, υπό τον όρο ότι η προβλεπόμενη διάρκεια της εργασίας αυτής δεν υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες».

Η εθνική κανονιστική ρύθμιση

- 6 Η επίμαχη εν προκειμένω γαλλική κανονιστική ρύθμιση αφορά, αφενός, τη δραστηριότητα ευρέσεως εργασίες για καλλιτέχνες και, αφετέρου, τη δραστηριότητα του καλλιτέχνη.

Το γαλλικό καθεστώς που διέπει τη δραστηριότητα ευρέσεως εργασίας για καλλιτέχνες

— Η εξάρτηση της χορηγήσεως αδείας από τις ανάγκες της αγοράς

- 7 Το άρθρο L. 762-3 του κώδικα εργασίας [νόμου 73-4, της 2ας Ιανουαρίου 1973

(*JORF* της 3ης Ιανουαρίου 1973, σ. 52)], όπως ίσχυε κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας ορίζει τα εξής:

«Διάταγμα εκδιδόμενο κατόπιν γνωμοδοτήσεως του Συμβουλίου Επικρατείας προσδιορίζει τις προϋποθέσεις χορηγήσεως, ανανεώσεως και ανακλήσεως της αδείας καλλιτεχνικού πράκτορα.

Οι προϋποθέσεις αυτές αφορούν την ηθική του καλλιτεχνικού πράκτορα, τις λεπτομέρειες ασκήσεως της δραστηριότητάς του και το ενδιαφέρον αυτής από την άποψη των αναγκών των καλλιτεχνών του θεάματος για εξεύρεση εργασίας.»

- 8 Προς τούτο, το άρθρο R. 762-6 του κώδικα εργασίας, όπως ίσχυε κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, προβλέπει ότι «όλα τα έγγραφα και τα πληροφορικά στοιχεία που αφορούν την προσωπικότητα, την ηθική και τις επαγγελματικές δραστηριότητες των ενδιαφερομένων, τις συγκεκριμένες συνθήκες υπό τις οποίες θα ασκήσουν ή έχουν ασκήσει τη δραστηριότητα του καλλιτεχνικού πράκτορα καθώς και τις ανάγκες ευρέσεως εργασίας των καλλιτεχνών του θεάματος διαβιβάζονται στα μέλη της [συμβουλευτικής] επιτροπής [του αρμοδίου για την εργασία υπουργού, συσταθείσας δυνάμει του άρθρου R. 762-3 του κώδικα εργασίας], τα οποία υποχρεούνται να σεβαστούν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των πληροφοριών των οποίων λαμβάνουν γνώση κατά τον τρόπο αυτόν».
- 9 Το άρθρο L. 762-3 του κώδικα εργασίας τροποποιήθηκε εν τω μεταξύ με τον νόμο 2005-32, της 18ης Ιανουαρίου 2005, περί προγραμματισμού για την κοινωνική συνοχή (*JORF* της 19ης Ιανουαρίου 2005, σ. 864), και ουδόλως αναφέρεται πλέον στις ανάγκες της αγοράς.

— Η επιταγή της μεσολαβήσεως Γάλλου καλλιτεχνικού πράκτορα

- 10 Κατά το άρθρο L. 762-9 του κώδικα εργασίας, όπως ίσχυε κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, «υπό την επιφύλαξη συμβάσεως περί αμοιβαιότητας μεταξύ της Γαλλίας και της χώρας τους, οι αλλοδαποί καλλιτεχνικοί πράκτορες δεν θα μπορούν να βρίσκουν εργασία για καλλιτέχνες του θεάματος χωρίς τη μεσολάβηση Γάλλου καλλιτεχνικού πράκτορα».

- 11 Η διάταξη αυτή τροποποιήθηκε με την κανονιστική απόφαση 2001-177, της 22ας Φεβρουαρίου 2001, ληφθείσα για την εφαρμογή των άρθρων 43 και 49 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στο επάγγελμα του καλλιτεχνικού πράκτορα (*JORF* της 24ης Φεβρουαρίου 2001, σ. 3024). Κατόπιν της τροποποίησεως αυτής, οι καλλιτεχνικοί πράκτορες που είναι εγκατεστημένοι εντός άλλου κράτους μέλους δεν υποχρεούνται πλέον να καταφύγουν στη μεσολάβηση Γάλλου καλλιτεχνικού πράκτορα, αλλά πρέπει μόνο, σε ορισμένες περιπτώσεις, να τύχουν αδείας.

— Η επιταγή περί λήψεως αδείας

- 12 Κατόπιν της εκδόσεως της κανονιστικής αποφάσεως 2001-177, το άρθρο L. 762-9 του κώδικα εργασίας προβλέπει ότι «οι καλλιτεχνικοί πράκτορες [...] κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ή κράτους συμβληθέντος στη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο μπορούν να ασκούν τη δραστηριότητά τους στη Γαλλία, εφόσον τύχουν αδείας υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου L. 762-3 ή προσκομίσουν άδεια εκδοθείσα εντός ενός από τα κράτη αυτά υπό παρεμφερείς προϋποθέσεις».

— Η επιταγή περί εγκαταστάσεως στη Γαλλία

- 13 Κατά το άρθρο R. 762-12 του κώδικα εργασίας, όπως ίσχυε κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας:

«Κάθε πρόσληψη προστηθέντος, ασχολούμενου με την εύρεση εργασίας, σε καλλιτεχνικό πρακτορείο πρέπει να κοινοποιηθεί εντός μηνός από τον δικαιούχο της αδείας στον προϊστάμενο της διευθύνσεως εργασίας του νομού στον οποίο βρίσκεται η έδρα του πρακτορείου. [...]»

- 14 Το άρθρο R. 762-13 του ίδιου κώδικα, όπως ίσχυε κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, προβλέπει τα εξής:

«Κάθε καλλιτεχνικό πρακτορείο υποχρεούται να διαβιβάζει κάθε μήνα στη διεύθυνση εργασίας του νομού στον οποίο βρίσκεται η έδρα του πρακτορείου στατιστικά στοιχεία επί των ευρεθεισών θέσεων εργασίας. [...]

[...]»

- 15 Από της εκδόσεως του διατάγματος 2004-206, της 8ης Μαρτίου 2004, περί της ασκήσεως της δραστηριότητας του καλλιτεχνικού πράκτορα από υπηκόους κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ή κράτους συμβληθέντος στη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και περί τροποποιήσεως του κώδικα εργασίας (δεύτερο τμήμα: Διατάγματα εκδιδόμενα κατόπιν γνωμοδοτήσεως του Συμβουλίου Επικρατείας) (*JORF* της 10ης Μαρτίου 2004, σ. 4685), τα άρθρα R. 762-15 και R. 762-17 προβλέπουν απλώς και μόνον ότι οι αιτήσεις καλλιτεχνικού πράκτορα προερχομένου από άλλο κράτος μέλος πρέπει να διευκρινίζουν, «ενδεχομένως, τον τόπο εγκαταστάσεως των γραφείων ή των υποκαταστημάτων τα οποία ο καλλιτεχνικός πράκτορας σκοπεύει να συστήσει στη Γαλλία».

Το γαλλικό καθεστώς που διέπει τη δραστηριότητα του καλλιτέχνη

- 16 Το άρθρο L. 762-1 του κώδικα εργασίας, όπως ίσχυε κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, καθιερώνει τεκμήριο μισθωτής εργασίας. Κατά το άρθρο αυτό:

«Κάθε σύμβαση με την οποία ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο διασφαλίζει, έναντι αμοιβής, τη συνδρομή ενός καλλιτέχνη του θεάματος σε παραγωγή του τεκμαίρεται

ότι αποτελεί σύμβαση εργασίας, εφόσον ο καλλιτέχνης αυτός δεν ασκεί δραστηριότητα, αντικείμενο της συμβάσεως αυτής, υπό συνθήκες που προϋποθέτουν την εγγραφή του στο εμπορικό μητρώο.

Το τεκμήριο αυτό εξακολουθεί να υφίσταται ανεξαρτήτως του τρόπου και του ύψους της αμοιβής, καθώς και του χαρακτηρισμού που δίδουν στη σύμβαση οι συμβαλλόμενοι. Ωσαύτως, δεν ανατρέπεται από την απόδειξη του ότι ο καλλιτέχνης διατηρεί την ελευθερία εκφράσεως της τέχνης του, ότι είναι κύριος ολόκληρου ή μέρους του χρησιμοποιηθέντος υλικού ή ότι απασχολεί ο ίδιος ένα ή πλείονα άτομα για να τον συνοδεύουν, εφόσον μετέχει ο ίδιος στο θέαμα.

[...]»

Τα πραγματικά περιστατικά και η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία

- ¹⁷ Αφού κάλεσε τη Γαλλική Δημοκρατία να υποβάλει τις παρατηρήσεις της, η Επιτροπή της απηύθυνε, στις 26 Ιανουαρίου 2000, αιτιολογημένη γνώμη όπου ανέφερε ότι ορισμένες πτυχές των εθνικών συστημάτων που διέπουν τη δραστηριότητα ευρέσεως εργασίας για καλλιτέχνες και τη δραστηριότητα του καλλιτέχνη ήταν κατ' αυτήν ασυμβίβαστες προς τα άρθρα 43 ΕΚ και 49 ΕΚ. Επομένως, κάλεσε αυτό το κράτος μέλος να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΚ εντός δύο μηνών από της κοινοποιήσεως της αιτιολογημένης αυτής γνώμης. Επειδή δεν ικανοποιήθηκε από την απάντηση που έδωσαν οι γαλλικές αρχές με έγγραφο της 28ης Απριλίου 2000 και από τις διευκρινίσεις που παρέσχαν στις 29 Δεκεμβρίου 2000, στις 13 Μαρτίου 2002, στις 20 Φεβρουαρίου και στις 4 Σεπτεμβρίου 2003, η Επιτροπή άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

Επί της προσφυγής

- 18 Με το αιτιολογικό της προσφυγής της, η Επιτροπή επικαλείται δύο αιτιάσεις αφορώσες τα γαλλικά συστήματα που διέπουν τη δραστηριότητα ευρέσεως εργασίας για καλλιτέχνες και τη δραστηριότητα του καλλιτέχνη, εκ των οποίων η πρώτη έχει τέσσερα σκέλη.
- 19 Τα τέσσερα σκέλη της πρώτης αιτιάσεως αντλούνται από:
- το ασυμβίβαστο προς τα άρθρα 43 ΕΚ και 49 ΕΚ της γαλλικής κανονιστικής ρυθμίσεως η οποία ίσχυε κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας και η οποία επέβαλλε όπως οι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος καλλιτεχνικοί πράκτορες που ασχολούνται με την εξεύρεση εργασίας για καλλιτέχνες καταφεύγουν στη μεσολάβηση Γάλλου καλλιτεχνικού πράκτορα·
  - το ασυμβίβαστο προς το άρθρο 49 ΕΚ της γαλλικής κανονιστικής ρυθμίσεως η οποία ίσχυε κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας και η οποία επέβαλλε όπως οι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος καλλιτεχνικοί πράκτορες που ασχολούνται με την εξεύρεση εργασίας για καλλιτέχνες έχουν έδρα ή μόνιμη εγκατάσταση στη Γαλλία·
  - το ασυμβίβαστο προς το άρθρο 49 ΕΚ της γαλλικής κανονιστικής ρυθμίσεως η οποία θεσπίσθηκε μετά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας και η οποία επιβάλλει όπως οι εγκατεστημένοι σ' άλλο κράτος μέλος καλλιτεχνικοί πράκτορες τυγχάνουν, σε ορισμένες περιπτώσεις, αδείας χορηγηθείσας από τις γαλλικές αρχές, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα δικαιολογητικά και οι εγγυήσεις που έχουν ήδη υποβληθεί στο κράτος μέλος καταγωγής, και

- το ασυμβίβαστο προς το άρθρο 49 ΕΚ της γαλλικής κανονιστικής ρυθμίσεως η οποία ίσχυε κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας και η οποία εξαρτούσε τη χορήγηση αδείας προς τους εγκατεστημένους σε άλλο κράτος μέλος καλλιτεχνικούς πράκτορες που ασχολούνται με την εξεύρεση εργασίας για καλλιτέχνες από τις ανάγκες ευρέσεως εργασίας των καλλιτεχνών.
- 20 Η δεύτερη αιτίαση αντλείται από το ασυμβίβαστο προς το άρθρο 49 ΕΚ της γαλλικής κανονιστικής ρυθμίσεως η οποία ίσχυε κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας και η οποία προέβλεπε ότι κάθε σύμβαση με την οποία ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο διασφαλίζει, έναντι αμοιβής, τη συνδρομή ενός καλλιτέχνη του θεάματος σε παραγωγή του τεκμαίρεται ότι αποτελεί σύμβαση εργασίας, κατά το μέτρο που η εν λόγω κανονιστική ρύθμιση έχει εφαρμογή στους παρέχοντες υπηρεσίες καλλιτέχνες που προέρχονται από άλλο κράτος μέλος (στο εξής: επίμαχο τεκμήριο μισθωτής εργασίας).
- 21 Κατά τη διάρκεια της έγγραφης διαδικασίας, η Επιτροπή παραιτήθηκε του πρώτου και του δεύτερου σκέλους της πρώτης αιτιάσεως.
- 22 Έτσι, η υπό κρίση προσφυγή περιορίζεται στην υπό το πρίσμα του άρθρου 49 ΕΚ εξέταση του τρίτου και του τετάρτου σκέλους της πρώτης αιτιάσεως καθώς και της δεύτερης αιτιάσεως.

Επί του τρίτου σκέλους της πρώτης αιτιάσεως, αντλούμενου από την επιταγή λήψεως, σε ορισμένες περιπτώσεις, αδείας των γαλλικών αρχών, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα δικαιολογητικά και οι εγγυήσεις που έχουν ήδη υποβληθεί στο κράτος μέλος καταγωγής

- 23 Η Γαλλική Κυβέρνηση προβάλλει ένσταση απαραδέκτου αντλούμενη από τη διάσταση μεταξύ του αιτιολογικού και του αιτητικού του δικογράφου της προσφυγής. Κατ' αυτήν, το τρίτο σκέλος της πρώτης αιτιάσεως δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των αιτημάτων του δικογράφου της προσφυγής.

- 24 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι η Επιτροπή οφείλει, δυνάμει του άρθρου 21 του Οργανισμού του Δικαστηρίου και του άρθρου 38, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας, να αναφέρει, σε κάθε δικόγραφο προσφυγής που κατατίθεται βάσει του άρθρου 226 ΕΚ, τις συγκεκριμένες αιτιάσεις επί των οποίων καλείται να αποφανθεί το Δικαστήριο (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 1990, C-347/88, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλογή 1990, σ. I-4747, σκέψη 28, και της 31ης Μαρτίου 1992, C-52/90, Επιτροπή κατά Δανίας, Συλλογή 1992, σ. I-2187, σκέψη 17). Τα αιτήματα αυτά πρέπει να διατυπώνονται σαφώς ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος είτε να αποφανθεί το Δικαστήριο *ultra petita* είτε να παραλείψει να αποφανθεί επί κάποιου αιτήματος (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 14ης Δεκεμβρίου 1962, 46/59 και 47/59, *Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής*, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 797, και της 20ής Νοεμβρίου 2003, C-296/01, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 2003, σ. I-13909, σκέψη 121).
- 25 Διαπιστώνεται εν προκειμένω ότι, μολοντί η Επιτροπή αναφέρει την εν λόγω αιτίαση στο σκεπτικό του δικογράφου της προσφυγής της, δεν την περιλαμβάνει στο αιτητικό της. Επομένως, δεδομένου ότι η αιτίαση αυτή δεν περιλαμβάνεται μεταξύ αυτών που αποτελούν αντικείμενο της προσφυγής της, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.
- 26 Κατόπιν των ανωτέρω, το τρίτο σκέλος της πρώτης αιτιάσεως είναι απαράδεκτο.

Επί του τετάρτου σκέλους της πρώτης αιτιάσεως, αντλούμενου από το ότι η χορήγηση αδείας εξαρτάται από τις ανάγκες της αγοράς

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 27 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η εθνική κανονιστική ρύθμιση που εξαρτά τη χορήγηση αδείας στους εγκατεστημένους σ' άλλο κράτος μέλος καλλιτεχνικούς πράκτορες από τις ανάγκες ευρέσεως εργασίας των καλλιτεχνών συνιστά αθέμιτο εμπόδιο στην άσκηση του δικαιώματος της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών που προβλέπει το άρθρο 49 ΕΚ.

- 28 Η Γαλλική Κυβέρνηση αναγνωρίζει την ύπαρξη εμποδίου στην άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης παροχής υπηρεσιών των εγκατεστημένων σε άλλο κράτος μέλος καλλιτεχνικών πρακτόρων, το οποίο της προσάπτει η Επιτροπή, αλλά διευκρινίζει ότι η επίμαχη διάταξη τροποποιήθηκε εν τω μεταξύ με τον νόμο 2005-32.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 29 Συναφώς, αρκεί η διαπίστωση, όπως άλλωστε δέχεται η Γαλλική Κυβέρνηση, ότι η εθνική κανονιστική ρύθμιση η οποία εξαρτά τη χορήγηση αδείας για την άσκηση δραστηριότητας, όπως η δραστηριότητα ευρέσεως εργασίας για καλλιτέχνες, από τις ανάγκες ευρέσεως εργασίας των καλλιτεχνών συνιστά εμπόδιο κατά το μέτρο που τείνει να περιορίζει τον αριθμό των παρεχόντων υπηρεσίες. Η Γαλλική Κυβέρνηση δεν παρέσχε κανένα λόγο ικανό να δικαιολογήσει το εμπόδιο αυτό.
- 30 Όσον αφορά το επιχείρημα της Γαλλικής Κυβερνήσεως το οποίο αντλείται από την εν τω μεταξύ επελθούσα τροποποίηση της νομοθεσίας, υπενθυμίζεται ότι, στο πλαίσιο προσφυγής του άρθρου 226 ΕΚ, η ύπαρξη παραβάσεως πρέπει να εκτιμάται μόνο σε σχέση με την κατάσταση εντός του κράτους μέλους όπως αυτή παρουσιαζόταν κατά τη λήξη της προθεσμίας που τάχθηκε με την αιτιολογημένη γνώμη (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 19ης Μαρτίου 2002, C-13/00, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας, Συλλογή 2002, σ. I-2943, σκέψη 21).
- 31 Εν προκειμένω, κατά τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας, δηλαδή στις 26 Μαρτίου 2000, η γαλλική κανονιστική ρύθμιση η οποία εξαρτά τη χορήγηση αδείας στους εγκατεστημένους σε άλλο κράτος μέλος καλλιτεχνικούς πράκτορες από τις ανάγκες ευρέσεως εργασίας των καλλιτεχνών δεν είχε ακόμη τροποποιηθεί.
- 32 Κατά συνέπεια, το τέταρτο σκέλος της πρώτης αιτιάσεως είναι βάσιμο.

Επί της δεύτερης αιτιάσεως, αντλούμενης από το επίμαχο τεκμήριο μισθωτής εργασίας

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 33 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι το επίμαχο τεκμήριο μισθωτής εργασίας, το οποίο άλλωστε είναι δύσκολο να ανατραπεί, συνιστά εμπόδιο στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών κατά το μέτρο που, προκειμένου να αποφευχθεί ο χαρακτηρισμός της συμβάσεως ως συμβάσεως εργασίας, πράγμα το οποίο συνεπάγεται την υπαγωγή στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης των μισθωτών καθώς και της αδείας μετ' αποδοχών, οι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος καλλιτέχνες πρέπει να αποδεικνύουν ότι δεν παρέχουν εξαρτημένη εργασία, αλλά, αντιθέτως, ότι εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες. Το εμπόδιο αυτό είναι δυσανάλογο σε σχέση με τους σκοπούς που επιδιώκει.
- 34 Η Γαλλική Κυβέρνηση αντιτείνει ότι το εν λόγω τεκμήριο δεν συνιστά εμπόδιο στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών και, εξάλλου, είναι εύκολο να ανατραπεί. Από της εκδόσεως της εγκυκλίου DSS/DACI αριθ. 2001/34 του Υπουργού Απασχολήσεως και Αλληλεγγύης, της 18ης Ιανουαρίου 2001, περί της νομολογίας του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που διευκρινίζει τις νομικές έννοιες που περιέχονται στα άρθρα 14, παράγραφος 1, στοιχείο α', 14α, παράγραφος 1, στοιχείο α', και 14γ του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71, για την ανατροπή του τεκμηρίου μισθωτής εργασίας αρκεί η προσκόμιση του εντύπου E 101.
- 35 Επιπλέον, η κυβέρνηση αυτή ισχυρίζεται ότι το επίμαχο τεκμήριο μισθωτής εργασίας δικαιολογείται εν πάση περιπτώσει από τους λόγους γενικού συμφέροντος που αφορούν την κοινωνική προστασία των καλλιτεχνών και την καταπολέμηση της παράνομης εργασίας.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 36 Κατ' αρχάς, διευκρινίζεται ότι η υπό κρίση προσφυγή περιορίζεται στους καλλιτέχνες που αναγνωρίζονται ως παρέχοντες υπηρεσίες εγκατεστημένοι στο κράτος μέλος καταγωγής τους όπου παρέχουν συνήθως ανάλογες υπηρεσίες (στο εξής: εν λόγω καλλιτέχνες). Επιπλέον, πρόκειται περί ατόμων που έρχονται για να ασκήσουν τη δραστηριότητά τους στη Γαλλία προσωρινά και ως ελεύθεροι επαγγελματίες. Συνεπώς, η προσφυγή αυτή δεν αφορά ούτε τους εγκατεστημένους στη Γαλλία καλλιτέχνες (βλ., συναφώς, απόφαση της 29ης Απριλίου 2004, C-171/02, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας, Συλλογή 2004, σ. I-5645, σκέψη 24), ούτε τους καλλιτέχνες που ασκούν τη δραστηριότητά τους στη Γαλλία παρέχοντας εξαρτημένη εργασία, επομένως ως «μισθωτοί» υπό την έννοια του κοινοτικού δικαίου (βλ., υπό την έννοια αυτή, την απόφαση της 27ης Ιουνίου 1996, C-107/94, Asscher, Συλλογή 1996, σ. I-3089, σκέψη 25). Επομένως, με την υπό κρίση προσφυγή, η Επιτροπή βάλλει κατά του γαλλικού δικαίου, κατά το μέτρο που αυτό έχει εφαρμογή στους παρέχοντες υπηρεσίες καλλιτέχνες που προέρχονται από άλλο κράτος μέλος.
- 37 Κατά παγία νομολογία, το άρθρο 49 ΕΚ επιτάσσει όχι μόνον την εξάλειψη κάθε δυσμενούς διακρίσεως που υφίστανται λόγω της ιθαγενείας τους οι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος παρέχοντες υπηρεσίες, αλλά και την κατάργηση κάθε περιορισμού της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, ακόμη και αν αυτός εφαρμόζεται αδιακρίτως τόσο στους ημεδαπούς παρέχοντες υπηρεσίες όσο και σε αυτούς των άλλων κρατών μελών, οσάκις μπορεί να παρεμποδίσει, να παρενοχλήσει ή να καταστήσει λιγότερο ελκυστικές τις δραστηριότητες των παρεχόντων υπηρεσίες των άλλων κρατών μελών οι οποίοι παρέχουν νομίμως, εντός του κράτους μέλους καταγωγής τους, ανάλογες υπηρεσίες (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 25ης Ιουλίου 1991, C-76/90, Säger, Συλλογή 1991, σ. I-4221, σκέψη 12, και της 25ης Οκτωβρίου 2001, C-49/98, C-50/98, C-52/98 έως C-54/98 και C-68/98 έως C-71/98, Finalarte κ.λπ., Συλλογή 2001, σ. I-7831, σκέψη 28). Η ελευθερία αυτή περιλαμβάνει τόσο την ελευθερία του παρέχοντος υπηρεσίες όσο και αυτή του αποδέκτη των υπηρεσιών (βλ. αποφάσεις της 31ης Ιανουαρίου 1984, 286/82 και 26/83, Luisi και Carbone, Συλλογή 1984, σ. 377, σκέψη 16, και της 13ης Ιουλίου 2004, C-262/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 2004, σ. I-6569, σκέψη 22).
- 38 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι το επίμαχο τεκμήριο μισθωτής εργασίας συνιστά, ανεξαρτήτως του αν είναι ευχερές ή δυσχερές να ανατραπεί, εμπόδιο στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, υπό την έννοια του άρθρου 49 ΕΚ. Πράγματι, ακόμη και αν δεν στερεί, υπό στενή έννοια, τους εν λόγω καλλιτέχνες από τη δυνατότητα ασκήσεως

της δραστηριότητάς τους στη Γαλλία ως ελευθέρων επαγγελματιών, συνεπάγεται ωστόσο για αυτούς μειονέκτημα ικανό να παρακωλύει τις δραστηριότητές τους ως παρεχόντων υπηρεσίες. Προκειμένου να αποφευχθεί ο χαρακτηρισμός της συμβάσεώς τους ως συμβάσεως εργασίας, πράγμα το οποίο συνεπάγεται πρόσθετες δαπάνες λόγω της υποχρεώσεως καταβολής, στη Γαλλία, συνδρομών ή εισφορών για την υπαγωγή τους στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισεως των μισθωτών καθώς και για την υπαγωγή στο σύστημα των αδειών μετ' αποδοχών, πρέπει να αποδείξουν ότι δεν ενεργούν στο πλαίσιο εξαρτημένης εργασίας, αλλά, αντιθέτως, ως ελεύθεροι επαγγελματίες. Έτσι, το επίμαχο τεκμήριο μισθωτής εργασίας μπορεί να αποθαρρύνει, αφενός, τους εν λόγω καλλιτέχνες από την παροχή των υπηρεσιών τους στη Γαλλία και, αφετέρου, τους Γάλλους οργανωτές θεαμάτων να προσλαμβάνουν τέτοιους καλλιτέχνες.

39 Συναφώς, η Γαλλική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι το επίμαχο τεκμήριο μισθωτής εργασίας δεν μπορεί να συνιστά εμπόδιο στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών κατά το μέτρο που πρόκειται περί διαδικαστικής λεπτομέρειας σύμφωνης με την αρχή της αποτελεσματικότητας που διατυπώθηκε με τη νομολογία του Δικαστηρίου.

40 Μολονότι είναι αληθές ότι το επίμαχο τεκμήριο μισθωτής εργασίας συνιστά, όπως κάθε τεκμήριο, διάταξη διαδικαστικής φύσεως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η νομολογία στην οποία αναφέρεται η Γαλλική Κυβέρνηση δεν έχει αυτομάτως εφαρμογή σε όλες τις εθνικές διατάξεις οι οποίες είναι διαδικαστικής φύσεως, αλλά αφορά αποκλειστικώς τις διαδικαστικές λεπτομέρειες ασκήσεως προσφυγών που αποσκοπούν στην κατοχύρωση της προστασίας των δικαιωμάτων τα οποία οι διάδικοι αντλούν από το άμεσο αποτέλεσμα του κοινοτικού δικαίου (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 1995, C-312/93, Peterbroeck, Συλλογή 1995, σ. I-4599, σκέψη 12). Το επίμαχο εν προκειμένω τεκμήριο μισθωτής εργασίας δεν αποσκοπεί στην κατοχύρωση δικαιωμάτων αντλούμενων από το κοινοτικό δίκαιο, αλλά αντιθέτως εμποδίζει την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών.

41 Επιπλέον, η Γαλλική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι, από της εκδόσεως της εγκυκλίου DSS/DACI αριθ. 2001/34, για την ανατροπή του επιμάχου τεκμηρίου μισθωτής εργασίας ως προς τους εν λόγω καλλιτέχνες αρκεί η προσκόμιση του εντύπου E 101.

- 42 Ακόμη και αν υποτεθεί ότι η εν λόγω εγκύκλιος έχει όντως ως συνέπεια να καθιστά αυτομάτως ανεφάρμοστο το επίμαχο τεκμήριο μισθωτής εργασίας στους καλλιτέχνες που καλύπτονται από το έντυπο Ε 101, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η εγκύκλιος αυτή εκδόθηκε στις 18 Ιανουαρίου 2001, επομένως σε ημερομηνία πολύ μεταγενέστερη της λήξεως της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας. Συνεπώς, η εγκύκλιος αυτή ουδόλως μπορεί να μεταβάλλει, εν πάση περιπτώσει, την εκτίμηση που διατυπώθηκε στη σκέψη 38 της παρούσας αποφάσεως.
- 43 Η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών μπορεί, εντούτοις, να περιοριστεί με εθνικές κανονιστικές ρυθμίσεις οι οποίες δικαιολογούνται από τους λόγους που προβλέπονται στο άρθρο 46, παράγραφος 1, ΕΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 55 ΕΚ, ή από επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 13ης Ιουλίου 2004, Επιτροπή κατά Γαλλίας, προπαρατεθείσα, σκέψη 23), κατά το μέτρο που δεν υπάρχει κοινοτικό μέτρο εναρμονίσεως το οποίο να προβλέπει τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της προστασίας των συμφερόντων αυτών (βλ., υπό την έννοια αυτή, στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, την απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1994, C-323/93, Centre d'insémination de la Crespelle, Συλλογή 1994, σ. I-5077, σκέψη 31, και παρατιθέμενη νομολογία).
- 44 Κατ' αρχήν, απόκειται στα κράτη μέλη να καθορίζουν το επιθυμητό επίπεδο προστασίας τέτοιων θεμιτών συμφερόντων και τον τρόπο επιτεύξεως του επιπέδου αυτού. Πάντως, κατά την επιδίωξη αυτού, τα κράτη μέλη οφείλουν να ενεργούν εντός των ορίων που έχει θέσει η Συνθήκη και να τηρούν, ιδίως, την αρχή της αναλογικότητας, σύμφωνα με την οποία τα μέτρα που λαμβάνονται πρέπει να είναι πρόσφορα για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού και να μην υπερβαίνουν το αναγκαίο για την επίτευξή του μέτρο (βλ., μεταξύ άλλων, προπαρατεθείσες αποφάσεις Säger, σκέψη 15, και της 13ης Ιουλίου 2004, Επιτροπή κατά Γαλλίας, σκέψη 24).
- 45 Συνεπώς, εν προκειμένω, για να εκτιμηθεί το βάσιμο της δεύτερης αιτιάσεως την οποία επικαλείται η Επιτροπή, πρέπει να εξετασθεί αν το επίμαχο τεκμήριο περί μισθωτής εργασίας, το οποίο συνεπάγεται την υπαγωγή στο σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως των μισθωτών καθώς και στο σύστημα των αδειών μετ' αποδοχών,

μπορεί να δικαιολογηθεί από έναν από τους λόγους που εκτίθενται στη σκέψη 43 της παρούσας αποφάσεως και αν το μέτρο αυτό είναι ανάλογο προς τους επιδιωκόμενους σκοπούς ή αν υπάρχουν κοινοτικά μέτρα εναρμόνισεως αποκλείοντα τη δικαιολόγηση αυτή.

- 46 Η Γαλλική Κυβέρνηση ισχυρίζεται συναφώς ότι το εν λόγω τεκμήριο δικαιολογείται από δύο επιτακτικές ανάγκες γενικού συμφέροντος, δηλαδή, πρώτον, την κοινωνική προστασία των εν λόγω καλλιτεχνών και, δεύτερον, την καταπολέμηση της παράνομης εργασίας.
- 47 Όσον αφορά, πρώτον, την κοινωνική προστασία των εν λόγω καλλιτεχνών, δεν αποκλείεται βεβαίως ότι, όπως οι μισθωτοί, έτσι και οι μη μισθωτοί, μεταξύ των οποίων οι παρέχοντες υπηρεσίες, μπορούν να έχουν ανάγκη ειδικών μέτρων για τη διασφάλιση ορισμένης κοινωνικής προστασίας (βλ., υπό την έννοια αυτή, όσον αφορά την ελευθερία εγκαταστάσεως, την απόφαση της 15ης Φεβρουαρίου 1996, C-53/95, Kemmler, Συλλογή 1996, σ. I-703, σκέψη 13). Έτσι, η κοινωνική προστασία των παρεχόντων υπηρεσίες μπορεί, κατ' αρχήν, να εμπίπτει σε επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος ικανούς να δικαιολογήσουν περιορισμό της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.
- 48 Ωστόσο, όσον αφορά, αφενός, τη διασφάλιση της κοινωνικής ασφάλισεως, υπενθυμίζεται ότι το ειδικό ζήτημα της εφαρμοστέας σε θέματα κοινωνικής ασφάλισεως των παρεχόντων υπηρεσίες νομοθεσίας αποτελεί αντικείμενο κοινοτικού συντονισμού. Συγκεκριμένα, από το άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71, σε συνδυασμό με τα άρθρα 4 και 14α, σημείο 1, στοιχείο α', του ίδιου αυτού κανονισμού, προκύπτει ότι τα άτομα που ασκούν συνήθως μισθωτή δραστηριότητα στο έδαφος κράτους μέλους και τα οποία πραγματοποιούν προσωρινώς εργασία στο έδαφος άλλου κράτους μέλους εξακολουθούν να υπόκεινται στη νομοθεσία του πρώτου κράτους μέλους. Συνεπώς, σύμφωνα με το σύστημα που θεσπίζει ο εν λόγω κανονισμός, οι ως άνω καλλιτέχνες τυγχάνουν της κοινωνικής ασφάλισεως την οποία προβλέπει το κράτος μέλος καταγωγής τους και όχι της προβλεπόμενης από το κράτος μέλος προορισμού τους, προστασία την οποία μπορούν άλλωστε να αποδεικνύουν με τυποποιημένο πιστοποιητικό, καλούμενο «πιστοποιητικό E 101» (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 30ής Μαρτίου 2000, C-178/97, Banks κ.λπ., Συλλογή 2000, σ. I-2005, σκέψεις 33 και 34).

- 49 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Γαλλική Δημοκρατία δεν δικαιούται να υποβάλλει τους εν λόγω καλλιτέχνες στο δικό της σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Banks κ.λπ., προπαρατεθείσα, σκέψεις 41 και 42).
- 50 Όσον αφορά, αφετέρου, το δικαίωμα λήψεως αδείας μετ' αποδοχών, παρατηρείται ότι η οδηγία 93/104/ΕΚ του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1993, σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας (ΕΕ L 307, σ. 18), προβλέπει κανόνες αφορώντες τις άδειες μετ' αποδοχών. Ωστόσο, οι κανόνες αυτοί αφορούν αποκλειστικώς τους μισθωτούς και όχι τους παρέχοντες υπηρεσίες.
- 51 Συνεπώς, μολονότι το ζήτημα της αδείας μετ' αποδοχών για τους εν λόγω καλλιτέχνες δεν έχει αποτελέσει αντικείμενο εναρμονίσεως σε κοινοτικό επίπεδο και μολονότι η Γαλλική Δημοκρατία διατηρεί έτσι, κατ' αρχήν, την ευχέρεια να προβλέψει τέτοια προστασία, διαπιστώνεται ωστόσο ότι το δικαίωμα αδείας μετ' αποδοχών για τους παρέχοντες υπηρεσίες (θεσπιζόμενο είτε εμμέσως, δι' ενός τεκμηρίου μισθωτής εργασίας, είτε αμέσως) δύσκολα συμβιβάζεται με την έννοια της δραστηριότητας του ελεύθερου επαγγελματία. Το δικαίωμα λήψεως αδείας μετ' αποδοχών από τον εργοδότη αποτελεί, πράγματι, ένα από τα σημαντικότερα και χαρακτηριστικότερα προνόμια της μισθωτής εργασίας. Αντιθέτως, η δραστηριότητα του ελεύθερου επαγγελματία χαρακτηρίζεται ακριβώς από την έλλειψη τέτοιου δικαιώματος αδείας μετ' αποδοχών.
- 52 Όσον αφορά, δεύτερον, τον σκοπό της καταπολεμήσεως της παράνομης εργασίας, διαπιστώνεται ότι το γεγονός ότι οι καλλιτέχνες συνήθως προσλαμβάνονται κατά διαστήματα και για σύντομο χρόνο από διάφορους οργανωτές θεαμάτων δεν μπορεί, από μόνο του, να καταστήσει βάσιμη τη γενική υπόνοια περί παράνομης εργασίας. Τούτο κατά μείζονα λόγο διότι οι εν λόγω καλλιτέχνες αναγνωρίζονται ως παρέχοντες υπηρεσίες εγκατεστημένοι στο κράτος καταγωγής τους, όπου παρέχουν συνήθως ανάλογες υπηρεσίες.

- 53 Υπό τις συνθήκες αυτές, όπως προτείνει η Επιτροπή, αρκεί η θέσπιση συστήματος εκ των υστέρων ελέγχου, συνοδευόμενου από αποτρεπτικές κυρώσεις προκειμένου να αποφεύγονται και να εντοπίζονται οι κατ' ιδίαν περιπτώσεις της χρησιμοποίησης της ψευδούς ιδιότητας του ερασιτέχνη ή του εθελοντή, προς αποτελεσματική καταπολέμηση της παράνομης εργασίας.
- 54 Κατόπιν όλων των ανωτέρω, η δεύτερη αιτίαση είναι βάσιμη.
- 55 Κατά συνέπεια, διαπιστώνεται ότι η Γαλλική Δημοκρατία,
- εξαρτώντας τη χορήγηση αδείας προς τους εγκατεστημένους σε άλλο κράτος μέλος καλλιτεχνικούς πράκτορες που ασχολούνται με την εξεύρεση εργασίας για καλλιτέχνες από τις ανάγκες ευρέσεως εργασίας των καλλιτεχνών και
  - επιβάλλοντας τεκμήριο μισθωτής εργασίας στους καλλιτέχνες οι οποίοι έχουν αναγνωρισθεί ως παρέχοντες υπηρεσίες εγκατεστημένοι στο κράτος καταγωγής τους, όπου παρέχουν συνήθως ανάλογες υπηρεσίες,

παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 49 ΕΚ.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 56 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Δικαστήριο μπορεί να κατανείμει τα έξοδα ή να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων. Επειδή οι διάδικοι ηττήθηκαν μερικώς, πρέπει να κριθεί ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Η Γαλλική Δημοκρατία,

- εξαρτώντας τη χορήγηση αδειάς προς τους εγκατεστημένους σε άλλο κράτος μέλος καλλιτεχνικούς πράκτορες που ασχολούνται με την εξεύρεση εργασίας για καλλιτέχνες από τις ανάγκες ευρέσεως εργασίας των καλλιτεχνών και
- επιβάλλοντας τεκμήριο μισθωτής εργασίας στους καλλιτέχνες οι οποίοι έχουν αναγνωρισθεί ως παρέχοντες υπηρεσίες εγκατεστημένοι στο κράτος καταγωγής τους, όπου παρέχουν συνήθως ανάλογες υπηρεσίες,

παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 49 ΕΚ.

2) Απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά.

3) Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και η Γαλλική Δημοκρατία φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

(υπογραφές)